

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітні компоненти «Цивільне право» та «Цивільний процес» забезпечується у 2022/2023 н.р. для здобувачів 2 та 3 курсів згідно з освітньою програмою «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність, яка ухвалена Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» 30 червня 2020 року (протокол №4) (робоча програма додається).

Відповідно до оновленої освітньої програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність, яка ухвалена Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» 31 березня 2022 року (протокол №3) та введена в дію 01 квітня 2022 року, вирішено об'єднати освітні компоненти «Цивільне право» та «Цивільний процес» в освітній компонент «Цивільне право і процес». Зміни до робочої програми будуть внесені у 2023/2024 н.р.

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного права та процесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
/Лазур Я.В./
« 27 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

Перший (бакалаврський)
26 «Цивільна безпека»
262 «Правоохоронна діяльність»
Правоохоронна діяльність
обов'язкова
українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне право» для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» освітньої програми «Правоохоронна діяльність».

Розробники:

Заборовський В.В., д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права та процесу

Литвин С.Й., к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу

Герич А.Й., к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу

протокол № 9 від «23» травня 2022 р.

Завідувач кафедри Булеца С.Б.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету протокол № 3 від «13» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Булеца С.Б.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 13	Рік підготовки: 2	
Загальна кількість годин - 390	390	390
Кількість модулів – 4	Семестр: 3-4	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3-ий семестр: аудиторних – 5 4-ий семестр: аудиторних – 6,4	Лекції:	
	92	22
	Практичні (семінарські):	
	78	20
Форма підсумкового контролю: усне опитування або тестовий контроль	Самостійна робота:	
	210	348

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне право» для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» освітньої програми «Правоохоронна діяльність».

Розробники:

Заборовський В.В., д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права та процесу

Литвин С.Й., к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу

Герич А.Й., к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу

протокол № 9 від «23» травня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Булеца С.Б.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету протокол № 3 від «13» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Булеца С.Б.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Цивільне право**» є отримання знань здобувачем про загальну та особливу частину цивільного права в контексті захисту майнових та особисто немайнових прав особи в умовах транскордонного співробітництва, а також виробити навички застосування цивільного закону. У зв'язку із цим передбачається: з'ясування у процесі навчання поняття та особливостей окремих різновидів цивільно-правових відносин. **Кінцева мета** навчальної дисципліни “Цивільне право” впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників вищого навчального закладу та визначаються змістом тих системних знань і умінь, котрими повинен оволодіти юрист. Знання, які здобувачі отримують із навчальної дисципліни “Цивільне право”, є базовими для блоку дисциплін, що забезпечують теоретичну і професійно-практичну підготовку.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей, тобто це динамічні комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей здобувача, яка визначає здатність його успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Інтегральними компетентностями здобувача є: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі цивільного права або у процесі виконання семінарських завдань, що передбачає застосування певних теорій та методів науки цивільного права і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-1).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК -3).
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК -4).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК -7).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК -8).
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК -10).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави (ФК -1).
- Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності (ФК -2).
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності (ФК -4).
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (ФК -6).
- Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти (ФК -10).
- Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності (ФК -14).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» є опанування таких навчальних дисциплін

ОК 9 Теорія та історія держави і права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Правоохоронна діяльність», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	ПРН 3
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	ПРН 4
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах	ПРН 5
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	ПРН 8
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ПРН 10
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ПРН 11
Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Цивільне право»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен: знати положення актів цивільного законодавства України та загальних засад цивільного законодавства щодо правового регулювання майнових та особистих немайнових відносин.	ПРН 3
Кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення загальних засад цивільного права.	ПРН 4
Застосовувати загальні вимоги цивільно правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення; прогнозувати подальший розвиток подій, моделювати можливі правопорушуючі ситуації, визначати засоби для їх попередження.	ПРН 5
Здобувач повинен вміти проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з Єдиного державного реєстру судових рішень та офіційних веб-порталів органів державної влади.	ПРН 8

Здобувач повинен вміти застосовувати цивільно-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів).	ПРН 10
Правильно тлумачити цивільно-правові норми, вміти застосовувати підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулює майнові та особисті немайнові відносини.	ПРН 11
Здобувач повинен вміти автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач в галузі цивільного права.	ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувача в дискусії, якість конспекту. Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані практичні, творчі роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій. Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести, теоретичні та практичні завдання.

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді на семінарських та практичних заняттях.

Форма модульного контролю: письмова.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	T6	T7...	...	...	50	100
8	7	7	7	7	7	7				

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4...	T5...	...	...	...	...	50	100
10	10	10	10	10						

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	25	7	50	13	50	13	50
Реферат		100		100		100		100
Модульна контрольна робота	1	50	1	50	1	50	1	50
Разом		200		200		200		200

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінка відмінно (А) виставляється, коли здобувач дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (В) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (С) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання, а

програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли здобувач неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у здобувача.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачу, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачу, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачів, дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення цивільного права.

Тема 1. Цивільне право як галузь права, як наука і навчальна дисципліна. Цивільне законодавство.

Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин

Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Опіка та піклування.

Тема 4. Юридичні особи. Держава, Автономна республіка Крим і територіальні громади як суб'єкти цивільного права.

Тема 5. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права та їх цивільно-правове регулювання.

Тема 6. Загальні положення про здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Правочини. Представництво.

Тема 7. Строки та терміни. Позовна давність.

Модуль 2. Загальні положення права власності та інші речові права. Зобов'язальне право.

Тема 1. Загальні положення права власності. Набуття і припинення права власності. Право приватної власності фізичної особи.

Тема 2. Право приватної власності юридичної. Право державної та комунальної власності. особи. Право спільної власності. Речові права на чуже майно.

Тема 3. Захист права власності.

Тема 4. Право інтелектуальної власності: загальні положення.

Тема 5. Поняття зобов'язання та зобов'язального права.

Тема 6. Виконання та припинення зобов'язання.

Тема 7. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Тема 8. Цивільно-правова відповідальність.

Тема 9. Договір в цивільному праві.

Модуль 3. Договори про передачу майна у власність та про передачу майна у користування. Виконання робіт, надання послуг.

Тема 1. Купівля-продаж. Поставка. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Контрактація. Міна.

Тема 2. Дарування. Рента. Довічне утримання.

Тема 3. Найм (оренда). Лізинг. Позичка.

Тема 4. Загальна характеристика договорів підряду. Побутовий підряд. Будівельний підряд.

Підряд на проектні та пошукові роботи. Виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт

Тема 5. Договори про надання послуг: перевезення, зберігання.

Тема 6. Страхування, доручення, комісія, позика.

Тема 7. Договори у сфері банківської діяльності.

Тема 8. Договори на створення і використання об'єктів інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії.

Модуль 4. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право.

Тема 1. Недоговірні зобов'язання.

Тема 2. Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди. Окремі види деліктних зобов'язань.

Тема 3. Загальні положення про спадкування. Спадкування за законом і за заповітом

Тема 4. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення спадщини. Спадковий договір.

Тема 5. Захист майнових та особисто немайнових прав особи в контексті транскордонного співробітництва.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1-й семестр												
Модуль 1. Загальні положення цивільного права. Суб'єкти цивільного права. Об'єкти цивільного права.												
Тема 1. Цивільне право як галузь права, як наука і навчальна дисципліна. Цивільне законодавство	11	2	2			7	13	1				12
Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин	10	2	2			6	13		1			12
Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Опіка та піклування	10	2	2			6	13	1				12
Тема 4. Юридичні особи. Держава, Автономна республіка Крим і територіальні громади як суб'єкти цивільного права	10	2	4			6	14	1	1			12
Тема 5. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права та їх цивільно-правове	14	4	4			6	14	1	1			12
Тема 6. Загальні положення про здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Правочини. Представництво	14	2	6			6	14	1	1			12

Разом за модуль	146	44	20			80	107	6	5			96
Модуль 4. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право												
Тема 25. Недоговірні зобов'язання	14	2	2			10	13	1				12
Тема 26. Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди. Окремі види деліктних зобов'язань	16	4	2			10	13		1			12
Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за законом і за заповітом	16	4	2			10	14	1	1			12
Тема 28. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення спадщини. Спадковий договір	11	4	2			5	14	1	1			12
Тема 29. Захист майнових та особисто немайнових прав особи в контексті транскордонного співробітництва	9	2	2			5	14	1	1			12
Разом за модуль	66	16	8			120	68	4	4			60
Разом за семестр	212	60	30			120	175	10	9			156
Разом за рік	390	102	78			210	390	22	20			348

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Форма навчання	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Цивільне право як галузь права, як наука і навчальна дисципліна. Цивільне законодавство	2	
2	Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави	2	1

	виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин		
3	Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Опіка та піклування	2	
4	Тема 4. Юридичні особи. Держава, Автономна республіка Крим і територіальні громади як суб'єкти цивільного права	4	1
5	Тема 5. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права та їх цивільно-правове	4	1
6	Тема 6. Загальні положення про здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Правочини. Представництво	6	1
7	Тема 7. Строки та терміни. Позовна давність	2	1
8	Тема 8. Загальні положення права власності. Набуття і припинення права власності. Право приватної власності фізичної особи	4	1
9	Тема 9. Право приватної власності юридичної. Право державної та комунальної власності. особи. Право спільної власності. Речові права на чуже майно	4	1
10	Тема 10. Захист права власності	2	
11	Тема 11. Право інтелектуальної власності: загальні положення	2	1
12	Тема 12. Поняття зобов'язання та зобов'язального права	2	
13	Тема 13. Виконання та припинення зобов'язання	4	1
14	Тема 14. Способи забезпечення виконання зобов'язань	4	1
15	Тема 15. Цивільно-правова відповідальність	2	1
16	Тема 16. Договір в цивільному праві	2	
17	Тема 17. Купівля-продаж. Поставка. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Контрактація. Міна	4	1
18	Тема 18. Дарування. Рента. Довічне утримання	2	1
19	Тема 19. Найм (оренда). Лізинг. Позичка	2	1
20	Тема 20. Загальна характеристика договорів	4	

	підряду. Окремі види договорів підряду		
21	Тема 21. Договори про надання послуг: перевезення, зберігання	2	1
22	Тема 22. Страхування, доручення, комісія, позика	2	1
23	Тема 23. Договори у сфері банківської діяльності	2	
24	Тема 24. Договори на створення і використання об'єктів інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	2	
25	Тема 25. Недоговірні зобов'язання	2	
26	Тема 26. Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди. Окремі види деліктних зобов'язань	2	1
27	Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за законом і за заповітом	2	1
28	Тема 28. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення спадщини. Спадковий договір	2	1
29	Тема 29. Захист майнових та особисто немайнових прав особи в контексті транскордонного співробітництва	2	1
	Разом	78	20

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	заочна
1	Тема 1. Цивільне право як галузь права, як наука і навчальна дисципліна. Цивільне законодавство	7	12
2	Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин	6	12
3	Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Опіка та піклування	6	12
4	Тема 4. Юридичні особи. Держава, Автономна республіка Крим і територіальні громади як суб'єкти цивільного права	6	12
5	Тема 5. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права та їх цивільно-правове	6	12

6	Тема 6. Загальні положення про здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Правочини. Представництво	6	12
7	Тема 7. Строки та терміни. Позовна давність	8	12
8	Тема 8. Загальні положення права власності. Набуття і припинення права власності. Право приватної власності фізичної особи	5	12
9	Тема 9. Право приватної власності юридичної. Право державної та комунальної власності. особи. Право спільної власності. Речові права на чуже майно	5	12
10	Тема 10. Захист права власності	5	12
11	Тема 11. Право інтелектуальної власності: загальні положення	5	12
12	Тема 12. Поняття зобов'язання та зобов'язального права	5	12
13	Тема 13. Виконання та припинення зобов'язання	5	12
14	Тема 14. Способи забезпечення виконання зобов'язань	5	12
15	Тема 15. Цивільно-правова відповідальність	5	12
16	Тема 16. Договір в цивільному праві	5	12
17	Тема 17. Купівля-продаж. Поставка. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Контракція. Міна	10	12
18	Тема 18. Дарування. Рента. Довічне утримання	10	12
19	Тема 19. Найм (оренда). Лізинг. Позичка	10	12
20	Тема 20. Загальна характеристика договорів підряду. Окремі види договорів підряду	10	12
21	Тема 21. Договори про надання послуг: перевезення, зберігання	10	12
22	Тема 22. Страхування, доручення, комісія, позика	10	12
23	Тема 23. Договори у сфері банківської діяльності	10	12
24	Тема 24. Договори на створення і використання об'єктів інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	10	12
25	Тема 25. Недоговірні зобов'язання	10	12
26	Тема 26. Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди. Окремі види деліктних зобов'язань	10	12

27	Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за законом і за заповітом	10	12
28	Тема 28. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення спадщини. Спадковий договір	5	12
29	Тема 29. Захист майнових та особисто немайнових прав особи в контексті транскордонного співробітництва	5	12
	Разом	210	348

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Навчально-методичний посібник.
3. Мультимедійні презентації.
4. Варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
5. Варіанти модульних контрольних робіт.
6. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.
7. Тематика наукових робіт з курсу.
8. Технічні засоби – персональні комп'ютери.
9. Програмне забезпечення – операційна система, Google Meet, Zoom, Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України. ВВРУ. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18-22. Ст. 144.
4. Цивільне право України : Загальна частина : підручник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика. 5-те вид., стер. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 976 с.
5. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах / за ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.

Допоміжна література

1. Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 р. № 5464-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1983. № 28. Ст. 573.
2. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. *Відомості Верховної ради України*. 2002. № 21. Ст. 135.
3. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23 червня 1995 р. № 239/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 23. Ст. 183.
4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
5. Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. № 1952-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 51. Ст. 553.
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
7. Про громадські об'єднання: Закон України від 16 червня 1992 р. № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.
8. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст. 142.
9. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
10. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19 червня 1992 р. № 2482-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст. 524.
11. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18 січня 2018 р. № 2269-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 12. Ст. 68.
12. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 р. № 987-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 25. Ст. 283.

13. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
14. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. № 742-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 29. Ст. 232.
15. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31. Ст. 263.
16. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682.
17. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 13. Ст. 69.
18. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50. Ст. 384.
19. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 1 липня 2010 р. № 2398-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 38. Ст. 509.
20. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1382-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 232.
21. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3. Ст. 27.
22. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19.
23. Про затвердження Положення про порядок проведення аукціонів (публічних торгів) з реалізації заставленого майна : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1997 р. № 1448. *Офіційний вісник України*. 1998. № 2. Ст. 42.
24. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування населення : Постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. № 833. *Офіційний вісник України*. 2006. № 25. Ст. 1818.
25. Про право власності на окремі види майна : Постанова Верховної Ради України від 17 червня 1992 р. № 2471-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 35. Ст. 517.
26. Про затвердження Правил комісійної торгівлі непродовольчими товарами : Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків від 13 березня 1995 р. № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0079-95#Text>
27. Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 квітня 1997 р. № 1735. *Офіційний вісник України*. 1997. № 17. Ст. 288.
28. Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630. *Офіційний вісник України*. 2005. № 30. Ст. 84.
29. Про затвердження Правил перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні : Наказ Міністерства транспорту України від 14 жовтня 1997 р. № 363. *Офіційний вісник України*. 1998. № 8. Ст. 283.
30. Про затвердження Правил перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України : Наказ Міністерства транспорту від 27 грудня 2006 р. № 1196. *Офіційний вісник України*. 2007. № 26. Ст. 51.
31. Про затвердження Правил продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2007 р. № 103. *Офіційний вісник України*. 2007. № 80. Ст. 52.
32. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами : Наказ Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 р. № 104. *Офіційний вісник України*. 2007. № 86. Ст. 197.

33. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції від 11 липня 2003 р. № 185. *Офіційний вісник України*. 2003. № 30. Ст. 1581.
34. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі тютюновими виробами : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції від 24 липня 2002 р. № 218. *Офіційний вісник України*. 2002. № 34. Ст. 1632.
35. Про затвердження Правил торгівлі у розстрочку фізичним особам : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 р. № 383. *Офіційний вісник України*. 2011. № 28. Ст. 1167.
36. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2654-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 47. Ст. 642.
37. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 р. № 898-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 38. Ст. 313.
38. Про затвердження Положення про поставки продукції виробничо-технічного призначення, Положення про поставки товарів народного споживання та основних умов регулювання договірних відносин при здійсненні експортно-імпортних операцій : Положення Ради Міністрів СРСР від 25 червня 1988 р. № 888. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0888400-88#Text>
39. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 19-20. Ст. 190.
40. Статут залізниць України : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. № 457. *Офіційний вісник України*. 1998. № 14. – Ст. 288.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.rada.gov.ua/> - Офіційний веб-портал Верховної Ради України
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України
3. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
4. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
5. <http://www.reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
6. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
7. <https://supreme.court.gov.ua/> - Офіційний веб-портал Верховного Суду

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан юридичного факультету

Лазур Я.В.
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	262 «Правоохоронна діяльність»
Спеціальність:	262 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма:	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни вказати статус:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Робоча програма **Цивільний процес** для здобувачів вищої освіти галузі знань **262**
Правоохоронна діяльність для освітньої програми **Правоохоронна діяльність**

Розробники:

Заборовський В.В., д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права та процесу
Феннич В.П., канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу

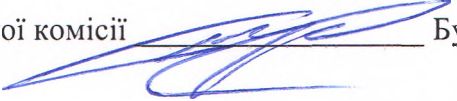
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права та процесу

Протокол № 9 від 23 травня 2022 року

Завідувач кафедри Булеца С.Б.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 3 від 13 червня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Булеца С.Б.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 4 кредитів	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: 120	3-й	3-й
Кількість модулів: 2	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	3-й	3-й
Вид підсумкового контролю: іспит	Лекції	
	30	10
Форма підсумкового контролю: усне опитування або тестовий контроль	Практичні (семінарські)	
	30	8
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	60	102

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **Цивільний процес** є отримання здобувачем теоретичних знань про загальну та особливу частину цивільного процесуального як окрему галузь юридичної науки, а також вироблення навичок застосування цивільного процесуального закону. У зв'язку із цим передбачається: з'ясування у процесі навчання поняття та специфіки окремих стадій цивільного процесу, усвідомлення особливостей оскарження судових рішень, визначення своєрідності виконання судових рішень, окреслення сутності цивільного процесу з іноземним елементом, упорядкування системи інститутів альтернативного вирішення спорів тощо. Такі навички сприятимуть максимальному приближенню здобувачів до практичної діяльності уже після здобуття спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-1).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК -3).
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК -4).

- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК -7).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК -8).
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК -10).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави (ФК -1) .
- Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності (ФК -2).
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності (ФК -4).
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (ФК -6).
- Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти (ФК -10).
- Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності (ФК -14).

4. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Цивільний процес**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 9. Теорія та історія держави і права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Цивільний процес**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	ПРН 3
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	ПРН 4
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах.	ПРН 5
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	ПРН 8
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ПРН 10

Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ПРН 11
Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Цивільний процес»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати</i>	
стан основних проблем науки цивільного процесуального права	ПРН 11
функції судової влади в системі державної влади та форми її здійснення	ПРН 10
систему стадій цивільного процесу та види проваджень по цивільним справам	ПРН 10
систему процесуальних актів та вимоги, яким вони повинні відповідати	ПРН 5
порядок реалізації судових постанов	ПРН 4
судову практику у цивільних справах	ПРН 3
<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти</i>	
використовувати дані науки цивільного процесуального права для вирішення професійних завдань	ПРН 11
орієнтуватися в системі цивільного процесуального законодавства та в судовій практиці у цивільних справах	ПРН 8
тлумачити чинне цивільне процесуальне законодавство	ПРН 4
правильно застосовувати норми цивільного процесуального права	ПРН 5
здійснювати оцінку доказів у цивільній справі	ПРН 8
складати цивільні процесуальні документи	ПРН 10
автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач, що виникають при	ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи здобувача; виконання тестових завдань; написання та захист рефератів; виконання модульних контрольних робіт; іспит.

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Цивільний процес» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота здобувача забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання здобувача під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє здобувачу скласти іспит, – 35 балів);
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма поточного контролю з навчальної дисципліни «Цивільний процес»: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами

та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
5	5	5	6	6	6	6	6	5		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота											Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	50	100
4	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	9	25	11	25
Написання та захист тематичних рефератів	1	25	1	25
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи, поточного контролю під час семінарської роботи здобувача, а також написання та захист тематичних рефератів).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль І.	Цивільне процесуальне право як галузь права
	Принципи цивільного процесу
	Сторони цивільного процесу
	Треті особи в цивільному процесі
	Судове представництво в цивільному процесі
	Юрисдикція та підсудність у цивільному процесі
	Судові витрати в цивільному процесі
	Позов у цивільному процесі
	Докази і доказування в цивільному процесі
Модуль ІІ.	Відкриття провадження в цивільному процесі
	Підготовка цивільної справи до судового розгляду
	Врегулювання спору за участі судді
	Розгляд справи по суті в цивільному процесі
	Судові рішення в цивільному процесі
	Наказне провадження в цивільному процесі
	Окреме провадження в цивільному процесі
	Апеляція в цивільному процесі
	Касація в цивільному процесі
Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами	
	Виконання судових рішень у цивільному процесі

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	ла б	ін д		с.р .	о	л	п	ла б
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1-й семестр												
Модуль 1												
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права	5	2				3	6	1				5
Тема 2. Принципи цивільного процесу	7	2	2			3	6		1			5
Тема 3. Сторони цивільного процесу	7	2	2			3	6		1			5
Тема 4. Треті особи в цивільному процесі	5	2				3	6	1				5
Тема 5. Судове представництво в цивільному процесі	5		2			3	6		1			5
Тема 6. Юрисдикція та підсудність у цивільному процесі	6	2				4	6	1				5
Тема 7. Судові витрати в цивільному процесі	5		2			3	6		1			5
Тема 8. Позов у цивільному процесі	8	2	2			4	6		1			5
Тема 9. Докази і доказування у цивільному процесі	10	4	2			4	6		1			5
Модульна контрольна робота	2		2									
Разом за модуль 1	60	16	14			30	54	3	6			45
Модуль 2												
1-й семестр												
Тема 10. Відкриття провадження у цивільній справі	5	2				3	6	1				5
Тема 11. Підготовка цивільної справи до судового розгляду	5	2				3	6		1			5
Тема 12. Врегулювання спору за участю судді	4		2			2	6		1			5

Тема 13. Розгляд справи по суті	9	4	2			3	6		1			5
Тема 14. Судові рішення суду першої інстанції	5	2				3	6		1			5
Тема 15. Наказне провадження у цивільному процесі	4		2			2	6		1			5
Тема 16. Окреме провадження у цивільному процесі	5		2			3	6		1			5
Тема 17. Апеляція у цивільному процесі	7	2	2			3	7		1			6
Тема 18. Касація у цивільному процесі	5	2				3	6		1			5
Тема 19. Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами	4		2			2	5					5
Тема 20. Виконання судових рішень у цивільному процесі	5		2			3	6					6
Модульна контрольна робота	2		2									
Разом за модуль 2	60	14	16			30	66	1	8			57
Разом за семестр	120	30	30			60	120	10	8			102

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Принципи цивільного процесу	2	1
2	Сторони в цивільному процесі	2	1
3	Судове представництво в цивільному процесі	2	1
4	Судові витрати в цивільному процесі	2	1
5	Позов у цивільному процесі	2	1
6	Докази і доказування в цивільному процесі	3	1
7	Врегулювання спору за участю судді	2	
8	Розгляд справи по суті	3	1
9	Наказне провадження у цивільному процесі	2	
10	Окреме провадження у цивільному процесі	2	
11	Апеляція у цивільному процесі	3	
12	Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами	2	
13	Виконання судових рішень у цивільному процесі	3	1
Всього		30	8

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Цивільне процесуальне право як галузь права	3	5
2	Принципи цивільного процесу	3	5
3	Сторони цивільного процесу	3	5
4	Треті особи в цивільному процесі	3	5
5	Судове представництво в цивільному процесі	3	5
6	Юрисдикція та підсудність у цивільному процесі	3	5
7	Судові витрати в цивільному процесі	3	5
8	Позов у цивільному процесі	3	5
9	Докази і доказування у цивільному процесі	3	6
10	Відкриття провадження у цивільній справі	3	5
11	Підготовка цивільної справи до судового розгляду	3	5
12	Врегулювання спору за участю судді	3	5
13	Розгляд справи по суті	3	6
14	Судові рішення суду першої інстанції	3	5
15	Наказне провадження у цивільному процесі	3	5
16	Окреме провадження у цивільному процесі	3	5
17	Апеляція у цивільному процесі	3	5
18	Касація у цивільному процесі	3	5
19	Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами	3	5
20	Виконання судових рішень у цивільному процесі	3	5
Всього		60	102

7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Навчально-методичний посібник.
3. Мультимедійні презентації.
4. Варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
5. Варіанти модульних контрольних робіт.
6. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.
7. Тематика наукових робіт з курсу.
8. Технічні засоби – персональні комп'ютери.
9. Програмне забезпечення – операційна система, Google Meet, Zoom, Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- 1) Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
- 2) Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-42. Ст. 492.
- 3) Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260.
- 4) Васильєв С.В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506с.
- 5) Ізарова І.О., Ханик-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: навч. посіб. Київ : ВД «Дакор», 2018. 276 с.

Допоміжна література

- 1) Алексєєва Н.С. Захист прав та інтересів відповідача під час забезпечення позову в контексті принципів цивільного процесуального права. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2017. Вип. 44(1). С. 77-80.
- 2) Алексєєва Н.С. Порядок забезпечення позову у цивільному судочинстві України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. Вип. 16(2). С. 22-25
- 3) Андронов І.В. Законність судового рішення у цивільному процесі України. *Правова держава*. 2016. № 21. С. 101-108.
- 4) Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесу України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2018. 432 с.
- 5) Апалькова І.С. Електронне листування як доказ у цивільному процесі. *Новели цивільного процесуального законодавства: докази та доказування: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 вересня 2020 р.)*; за заг. ред. д.ю.н., проф. Н. Ю. Голубевої. Одеса : Фенікс, 2020. С. 108-113.
- 6) Бабенко, Г. О. Щодо правового статусу неповнолітніх в цивільному судочинстві. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні* : матеріали V Міжнар. наук.-прак. конф. : Чернівці, 29 жовт. 2021 р. Чернівці, 2021. С. 167-170
- 7) Балабан Д.В., Заборовський В.В. Співвідношення довіреності і договору доручення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Вип. 43. Т. 1. С. 93-96.
- 8) Балюк Т. М. Цивільне судочинство у справах про надання права на шлюб: дис. .... Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», Київ, 2021.
- 9) Балюк Т. М. Цивільний процесуальний статус заявника у справах про надання права на шлюб. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2021. № 1. С. 18–23.
- 10) Балюк Т. М. Юридична природа окремого провадження у справах про надання права на шлюб. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2021. № 64. С. 88–93.
- 11) Балюк, І. А. Докази - центральна частина судового процесу та експерт у галузі права. *Юридична Україна*. 2020. № 4. С. 34-36
- 12) Басараб А.С. Зустрічний позов у цивільному процесі. *Сучасна цивілістика: матеріали 11-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 28- 29 квіт. 2016 р.)*. 2016. С. 251-253
- 13) Батурін С.Є. Відшкодування витрат на правову допомогу. *Вестник Одесской адвокатуры*. 2015. № 1. С. 58-63.
- 14) Бек У., Добош З. Основні стадії доказової діяльності адвоката у цивільному процесі. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 1. С. 4-7.

- 15) Белікова С., Попова В. Виконавче провадження: порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Болгарії. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2017. № 4. С. 104-110.
- 16) Береза Н. Виконавче провадження по-новому: новели, переваги та недоліки. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 3. С. 41-45.
- 17) Березовська К.І. Правове регулювання відносин усиновлення з іноземним елементом: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03. Одеса, 2019. 22 с
- 18) Бессараб Н.М. Юрисдикція та підсудність цивільних справ: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2015. 19 с.
- 19) Бисага Ю.М., Заборовський В.В. Процесуальне становище експерта та спеціаліста як учасників цивільного процесу. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 1. С. 31-36. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2021/02/8.pdf>
<https://doi.org/10.24144/2788-6018.2021.01.6>
- 20) Бичкова В.С. Докази у справах про розірвання шлюбу за спільною заявою подружжя, яке має дітей. *Цивілістична процесуальна думка*. 2015. № 1. С. 19-22.
- 21) Бичкова С. Правовий статус учасників цивільної справи (у контексті новел процесуального законодавства України). *Право України*. 2018. № 10. С. 114-128.
- 22) Бичкова С.С. Перегляд та оскарження заочного рішення в цивільному процесі України: проблеми теорії та практики. *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2017. № 4 (37). С. 155-163.
- 23) Білокінь Руслан. Відповідальність за порушення порядку у залі судового засідання. *Підприємництво, господарство, право*. 2017. № 1. С. 214-218.
- 24) Білоусов Ю. Суд як суб'єкт відносин із виконання судових рішень у контексті оновлення цивільного процесуального законодавства. *Право України*. 2017. № 8. С. 100-108.
- 25) Білоусов Ю.В. Право на пред'явлення групового позову. *Право України*. 2015. № 9. С. 56-62.
- 26) Блажівська О. Проблеми правового регулювання оскарження дій (бездіяльності) державних виконавців. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2015. № 4. С. 47-52.
- 27) Бобко В.Г., Жолондієвський Л.О. Особливості судового розгляду цивільних справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. *Право і суспільство*. 2018. № 1, Ч. 2. С. 49-54.
- 28) Бобрик В.І. Європейське наказне провадження як основа для оптимізації цивілістичного судочинства в Україні. *Право і суспільство*. 2015. № 3. С. 42-48.
- 29) Бобрик В.І. Матеріальна диференціація цивільного судочинства: провадження у справах про визнання необгрунтованими активів та їх витребування. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2015. Вип. 2. С. 15-19.
- 30) Бобрик В.І. Цивільна юрисдикція крізь призму частини третьої статті 124 Конституції України. *Приватне право і підприємництво*. 2017. Вип. 17. С. 52-56
- 31) Богатирьова М., Погорілецька А. Організаційно-правові аспекти функціонування системи документообігу суду. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 6. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/68.pdf
- 32) Боева, О. С. Недоліки Цивільного процесуального кодексу України в аспекті судового захисту трудових прав. *Судова апеляція*. 2018. № 1. С. 49-56.
- 33) Бойко В.Б. Забезпечення доступу до правосуддя на стадії пред'явлення позову. *Форум права*. 2016. № 2. С. 11-17.
- 34) Бонтлаб В. Новели правового регулювання виконання судових рішень у цивільному судочинстві України. *Підприємництво, господарство, право*. 2016. № 8 (246). С. 4-9.
- 35) Бортник О.Ю. Предмет доказування у справах про визначення права власності на безхазяйне нерухоме майно. *Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління*. 2018. Вип. 2 (66). С.81-94.
- 36) Борщевська О. Судовий імунітет держави в розгляді приватноправових спорів за участю іноземних осіб. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 77-82

37) Братель О. Позов – цивільний процесуальний та матеріально-правовий юридичний факт. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 1. С. 3-10.

38) Братель О. Рішення суду як процесуальний юридичний факт цивільного судочинства України. *Наукові записки Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Право*. 2017. Вип. 1. С. 55-66.

39) Братель О. Темпоральні властивості процесуальних юридичних фактів у цивільному судочинстві України. *Підприємництво, господарство, право*. 2017. № 3. С. 5-10.

40) Брусакова О.В. Докази та доказування у цивільному процесі на українських землях Російської імперії у першій половині XIX ст. (до реформи 1864 р.). *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2018. Вип. 3. С. 3-11.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

8. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
9. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
10. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
11. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
12. <http://court.gov.ua> - Сайт судової влади України
13. <https://supreme.court.gov.ua> - сайт Верховного суду
14. <http://www.ccu.gov.ua/> сайт Конституційного Суду України
15. <http://www.vru.gov.ua/> сайт Вищої ради правосуддя
16. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень

